

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. кат. свят) о 5-й годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: ул. Митрополита Чарneckого ч. 8.

Письма приймають як листи франковані.

Рукописи ввертають ся лише на окреме жаданє і за зложенєм оплати поштової.

Рекламації незанежити вільні від оплати поштової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові в бюрі днівників Люд-Пльона і в ц. к. Стара-роствах на провінції:

на цілий рік зр.	2.40
на пів року „	1.20
на чверть року „	—60
місячно . . . „	—20

Поодинокое число 1 кр.

З поштовою пересилкою:

на цілий рік зр.	3.40
на пів року „	2.70
на чверть року „	1.35
місячно . . . „	—45

Поодинокое число 3 кр.

Дальші події на Креті.

Здаєсь що на Креті настав вже початок кінця, що настав перелом і що прийде до добровільної або примусової ампутації на турецьким організмі державнім. Вже вчерашні телеграми принесли многозначну вість з Крети, котра вказує що надійшла пора, в котрій справа кретийська мусить раз залагодити ся. На революційних зборах в Апокороні оголошено прилучене Крети до Греції і устанавлено провізоричне правительство під проводом якогось Грека, Вольондакіса. Не знати ще лиш, на якій основі має наступити то прилучене — чи Крета має прийти під безпосередню власть Греції, чи має бути лиш сполучена з нею унією, а впрочім задержати вповні свою автономію.

А що-ж на то Туреччина і держави європейські? — На вість о різни в Анаполісе видав султан строгий приказ, щоби рух магометанського населеня на острові спиняти всіма силами і вислав туди генерал-губернатора з Бруси, щоби той розглянув ся там в ситуації і розелідив роботи кретийського союму. Рівночасно виїхав туди також і генерал дивізії Ібрагім-паша, котрого іменовано войсковим командантом на острові на місце дотеперішного команданта, Абдулла-паші. На якийсь инший, більшої ваги крок Туреччина не змогла доси рішити ся.

Не рішили ся ще також і держави європейські, що мають робити, а не рішили ся мабуть для того, що Англія рішучо спротивила ся блокаді острова і ставула по стороні Греків. Віденський Tagblatt пише в сій справі:

В переговорах держав європейських в кре-

тийській справі настала застоя. Гадку блокади Крети покинено, бо Англія не хоче ніяк прилучити ся до такого кроку. Межи державами континентальними що-до блокади нема різниці в поглядах. Одвічальність за спинене заведеня спокою на Креті і поліпшеня тамошних відносин спихають всюди в Європі на Англію. Коли-б виводи Standard-у можна уважати за голос кабінету Сельсберіго, то Англія хотіла би, щоби межи державами європейськими була згода лиш в тім напрямі, щоби остров прилучити до Греції або дати ему автономію. А згадана газета англійська так каже: „Не можна вже довше спиняти того зворушеня у Греків, яке викликало положене на Креті. Коли-б можна на ново завести європейський концерт, то можна би справу залагодити лиш в той спосіб, що або Крету прилучено би до Греції, або що на острові заведено би повну автономію. Але тогди мусіла би кожда держава зречи ся своїх самолюбивих цілей і Німеччина мусіла би перестати робити Англії труднощі для того, щоби подобати ся Росії“.

О першій евентуальности — каже Tagblatt дальше — не може тепер бути й бесіди для того, що то значило би зміну територіяльну, а континентальні держави годять ся в тім, щоби дотеперішний територіяльний стан турецької держави оставити ненарушним, а що-до другої евентуальности, то коли-б єї офіційально порушено, мусіли би держави насамперед порозуміти ся з собою. Сеї другої евентуальности ніхто ще доси не порушув, нема отже й причини займатися нею. Тимчасом надходять з Крети непокоячі вісти, а вість, що в революції на острові беруть участь і грецькі офіцери, представляє ситуацію в ще гіршим світлі. Блокада була би не допустила до то-

го, щоби з Греції приходила на остров войскова поміч, була би ворохобню зльокалізувала та в різній мірі вплинула як на Туреччину так і на Кретийців. Чи Англія своїм поступованєм обезпечила інтереси християн, то велике питанє.

Ну, здаєсь, що Англії зовсім не розходить ся о то, щоби забезпечити інтереси християн на Креті. Она має в тім свій власний інтерес, коли стає по стороні Греків, і очевидно держить ся свого давного пляну, щоби теперішну Туреччину розбивати на як найбільше окремих народних організмів і тим способом витворювати поволі і організаціями державні, щоби опісля тим не дати Росії прийти вповні в посіданє спадщини по Туреччині. То єсть давна тактика Англії і для того то она піддержувала давнійше Болгар, ставала завжди по стороні Вірмен, а тепер стає і по стороні Греків та Кретийців. Для Англії преці було би далеко догіднійше, коли би на місце теперішної Туреччини станули колись окремі малі держави, як коли-б Туреччину поділено в той спосіб, що значна єї часть припала би Росії. Може для того бути, що таке поступованє Англії причинить ся і тепер до того, що Крета буде остаточно відділена від Туреччини, коли вже не зовсім, то бодай з як найбільшою автономією.

Коли можна повірити найновішим вістям, то виходило би на таке, що Англія навіть досить явно піддержує ворохобню на Креті, а по єї стороні стає навіть і Італія. З Атин доносять іменно, що оногди вплив з порту в Пірею англійський корабель „Осборн“, котрий повіз 200 молодих Греків ніби то до Ліверпуля. Тимчасом в Атинах говорять все явно, що ті люди поїхали на Крету на поміч тамошнім Грекам. Розійшла ся також чутка, що в Італії

48)

Діти капітана Гранта.

Фантастично-наукова подорож Юлія Верна.

(Дальше).

XIV.

Копальні гори Александра.

В році 1844 Родерік Мерчисон, пізнійший преває королівського товариства географічного в Лондоні, добачив через порівнанє велику подібність ланцюха гір Уральських з горами австралійськими, що тягнуть ся з півночи на полудне недалеко від полудневого побережа. Що Уральські гори криють в собі золото, то учений геолог припускав, що той дорогий метал мусить бути і в горах австралійських. І справді в два роки опісля прислано ему кілька кусників золота з Нового полудневого Уельса, а то викликало еміграцію великого числа робітників з Корнваллі до золотоносних околиць Австралії.

Якийсь Франц Деттон найшов перші платки золота в полудневій Австралії, а Форбес і Сміт відкрили перші полокальні золота в Новім Уельсі.

За приміром перших емігрантів стали напливати гірники з усіх частий світа. Однак аж 3-го цвѣтня 1851 р. найшов Гарґраве дуже багаті поклади золота і обіцяв губернаторови

з міста Сідні, що покаже їх ему, коли одержить п'ятсот фунтів штерлінгів нагороди.

Губернатор не приймив того предложеня, але вість о відкритті розійшла ся зараз. Збігли ся всілякі люди і вскорі поветало місто Офір, котре в будучности оправдало свою біблійну назву багатими копальнями золота.

Аж доси було тихо в провінції Вікторія, однак як раз она мала багатством своїх покладів перевишити всі інші. І справді кілька місяців опісля, в серпні 1851 р. найдено там перші грудки, а незабаром розпочато копати вже в чотирох округах. Найприятнійші умовини для гірників були в окрузі гори Александра і тому було їх там найбільше, а ціна золота за фунт доходила в тім окрузі до 1441 франків.

До того місяця дійшли і наші подорожні по трицятім семім рівнобіжнику.

Дня 31 грудня, по цілоденнім поході по нерівнім і прикрім для коний ґрунті, побачено вечером заокруглені вершки гори Александра. Розложено ся табором в тіснім вивозі того малого ланцюха гір. Коні і воли попутані глядали собі папі поміж купами кварцу. Тут ще тогди не копали за золотом і аж на другий день, на новий рік 1866 в'їхав подорожний віз в округ копальні.

Паґанель і єго товариші були одушевлені видом тої славної гори, званої Гебур в австралійським язичі. Там кинула ся ціла горда бурлак, злодіїв і честних людей. На першу вість

о тім великім відкритті, в золотім році 1851, все що жило покидало свої оселі. Міста стояли пусті, поля покидали облогом, кораблі не мали до послуги моряків. Золота горячка стала заразлива як воздух і коштувала багато жерив. Кілько то померло від тої недуги таких, котрі гадали, що держать в руках щастє! Копати за золотом було тоді одиноким бажанєм і хоч багато при тій роботі погибло, то не один збогатив ся одним ударом рискаля. Товпи жадних багатства плили з усіх частий світа до Австралії, так що вже в 1852 р. в самім Мельбурн було п'ятдесятє чотирі тисячі емігрантів. То була ціла армія, але армія без вождя і карности; армія буйна, словом було п'ятдесятє чотирі тисячі розбішак найгіршого рода.

В часі тих перших літ шаленого руху, був там страшний нелад; однакже Англії при своїй звичайній енергії зуміли заволодити положенєм. Поліціянти і жандарми краєві завели лад і забезпечили честних людей від злодіїв; тому й Гленарван не застав вже тих неспокійних подій, які були 1852 р. Тринадцять літ минуло від тої пори, копанє золота відбувало ся спокійно після правил строгої організації.

Около одинацяті години прибули подорожні до осередка копалень. Там стояло правдиве місто з варштатами, домами банковими, церквами, касарнями, редакціями газет, готелями, віллами і т. д. Нічого там не хибувало, був навіть театр все повний публики, хоч вступ

з голоду. — Вісти ті — як бачимо — дуже розпучливі і видно, що град нароби справді багато нещастя.

— **Комітет ратунковий для погорілців в Боянці**, завязаний в цілі несена, помочи погорілцям, котрі в числі 48 номерів стратили все своє майно, складає прилюдну подяку П. Т. добродіям, а то: п. Артурови Глоговському, властителейи Боянця за значний дар в дереві будівлянім і збіжу; п-и Келяновській за 25 зр., п-и Козебродській за 5 зр., п-и Гегенбергеровій за 1 зр.; д-рови Олійникови за 12 зр., о. д-рови Мільпидкому за 5 зр., о. Лопачинському за 2 зр.; о. Царевичеві за 3 зр., о. М. Грушкевичеві за 5 зр. Заразом з огляду на велике нещастя відзиваємо ся до сердець всіх, котрі відчувалюгь нужду бідних о присилане навіть найменших датків.

— **Богатий пацієнт.** Перед кількома днями розійшла ся поголовка на берлинській біржі, що знаменитий психіятр проф. Мендель покликаний до царя, що має терпінг на нерви. Пізнійше спростовано ту вість в той спосіб, що проф. Мендель визваний не до царя, лише до царевича. Однак тепер показує ся, що знаменитий берлинський лікар не поїхав ні до царя ні до царевича, лише до багатого російського купця Александра Кокорева, перебуваючого в Царскім Селі. Кокорев хорує від двацяткох літ на нерви і має ту маїю, що покликає до себе кожного місяця иншу лікарську повагу. Радив ся вже всіх славних російських лікарів, тепер знов звиває по черзі всі заграничні поваги. В тім році були вже у него німецькі лікарі Гергардт, Лейден, Айленбург, Швенінгер, Ерленмаєр, а тепер визвав Менделя. Кождий з них за візиту одержує крім звороту коштів подорожі ще 20.000 марок нагороди.

— **Сімнайцять літ у темниці.** В Тарамі в Італії відкрито незвичайний злочин. Тамонний начальник поліції одержав безіменний лист з вистпокою про замкнене в лбоху сина заможного столяря, Франца Ванчі. І дійсно поліція знайшла в домі столяря на піддашу темну нору, в котрій родичі від сімнайтцять літ держали свого сина без одєжи і свѣтла. Нещаслива жертва має тепер 24 літ, вигляд лица ідіотичний, волосє довге. Він не міг говорити, лиш вибурмотів кілька слів. Длятого, що нора була дуже мала, він не міг стояти, а ходив лише рачкя. Лікарі знайшли у него характеристичну авемію, викликану браком свѣтла, скривленє стовпа хребетного з причини довголітнього корченя тіла, атрофію та паралік кінчин внаслідок недотачі руху і загальної вимужденїлости. Безсердечних родичів зараз увязнено, а слідство може вияснить причину того злочину.

єго чемність завернув ще, щоби подивити ся на полокальню.

Паганель хоч не стояв о дочесне добро, то однак на кождім кроці уважно дивив ся в ту багату землю. Не міг здержати ся від того помимо безнастанних жартів своїх товарищів. Що хвиля хвиля ся, підносив камінець, кусник руди, відломок кварца і оглядав їх уважно, а відтак відкидав на бк з погордою.

— Паче Паганель — питає майор сьміючы ся — чи вам що пропало?

— Певне — відповів Паганель — все траить чоловік то, чо не найшов в тій країні золота і дорогих каменів. Сам не знаю чому, але я рад би винести звдси яку грудку ваги хоч кількох унцій, або про мене хоч би й двацяткох фунтів.

— І що-ж би ви з нею зробили? — питає цікаво Гленарван.

— О, я знав би, що зробити — відповів Паганель. — Я подарував би єї мому краєви. Зложив би єї у французькім банку...

— А він приймив би?

— Певне, за поквітованєм в виді облїгацій на залізницю.

Всі складали Паганелеви желаня за дотепний спосіб дарованя грудки золота „свому краєви“ — а леді Елена желала ему з душі, щоби найшов найбільшу на свѣті грудку дорогого металу.

Так жартуючи перебігли подорожні більшу половину копальні. Всяди відбувала ся робота правильно, механічно, але без житя.

По двогодиннім проходї, наткнув ся Паганель на гостинницю дуже порядну і радив товариству відпочати аж доки не надїде виз. Леді Елена пристала на те, а що випадало щось

— **Птиче гнїздо зі стали** даровано недавно до міського музею в Солюрі в Швайцарії. Солюра веде досить значну торговлю годинниками, котрих там багато виробляють і часто лучає ся, що з варстатів вимітає ся зі сьмітем також тоненькі як волос сталеві прутики, що падут на землю при точеню стали. Одного дня побачив якийсь робітник пару берегульок, як они несли з подвіря блискучі до сонця предмети в своїх кловах. Робітник пішов за ними і вислідив їх гнїздо. Коли добре придивив ся побачив, що гнїздо, проміру чотирох палів, увите майже виключно з тих сталевих прутиків. Від того часу пильнував гнїзда і коли вже молоді берегульки поідрастали і стали літати, він забрав гнїздо і дарував его, яко незвичайну рідкість, до міського музею.

— **Подорож баллоном в часї бурі.** Минувшого четверга увввечером в часї великої бурі і зливи войсковий баллон з двома офіпирами під Заттельбахом. То був баллон „Брайтензе“, що належить до австрійського войкового воздухо-плавного заведеня. Той баллон пустив ся в дорогу того самого дня по полудни, коли вже хмари вкривали ціле небо. В баллонї були поручники Прикмїлер і Енгель. Під Ляксенбургом коло Відня перебив баллон перші хмари і гнав які двї години без пїякого постійного напрямю серед великої зливи і густих хмар, на висоті около 1500 метрів. Офіцири мали в часї своєї поїздки робити дослїди над напрямом вітрів, однак задля дощу ті дослїди не принесли багато успіху.

Господарство, промисл і торговля.

— **В товаристві взаїмних обезпечень „Дністер“** заклучено в місяці липни с. р. 3.520 важних обезпечень на суму 1,788.163 зр. обезпеченої вартости з премією 16.265 зр. 85 кр. Разом єсть від початку сїчня до кінця липня с. р. 20.429 важних поліє вартости обезпеченої 11,913.761 зр. з премією 101.080 зр. 31 кр. В порівнаню з першим роком діловодства, в котрім було за той сам час 4.441 поліє на обезпеченє вартости 3,384.287 зр. з премією 26.091 зр. 10 кр. показує ся приріст майже в четверо стїлько, як було в першім році. Церквей і приходств прибуває до обезпеченя, на жаль, дуже мало в порівнаню до великого числа церковей необезпечених єще у нас (їменно обезпечено в цілім І. півроці заледви 106 церковей і 73 приходств). — Фонд резервовий підніє ся до суми 47.176 зр. 47 кр. — Шкід в липни при-

дали уторгувати гостинници, то Паганель зажадав якого краєвого напитку.

Кождей особі подано по склянці т. зв. „ноблера“ т. є. грогу, але той грог був цілком противно приладжений як в Європі. Замість чарки горівки до склянки води, наливають в Австралї чарку води до величезної склянки горівки, солодять то і пють. Було то трохи надто по австралїски і на велике зачудованє властительки гостинници влили гості до того грогу велику фляшку води і аж відтак его пили.

Навязала ся розмова о копальнях і гірниках, як о річі, що всім свѣжо стояла в пам'яті. Паганель був дуже вдоволений з того, що бачив, але заявив, що то мусїло бути о много цікавійше давно, в перших літах, коли лише ще розпочали копати в Австралї за золотом.

— Земля — говорив — була тоді скрізь подїравлена, а вкривали єї товпи робітників-мурашок і то яких мурашок! Всї ємігранти були як в горящї, але не оглядали ся на завтра. Золото летїло як полова на всі боки: пропивали его, або програвали, а та гостинниця, в котрій сидимо, називала ся тоді „неклом“. Майже за кождим киненєм кїстки з одної сторони, наступав з другої удар ножем. Полїція не могла нічого порадити і нераз губернатор кольонї мусїв аж з войском виходити против той товпи збунтованих гірників. Однак утихомирів їх, на кождого копателя золота наложив податок і не без труду стягав его Але на всякий спосіб непорядки були тут далеко мені, як в Калїфорнії.

(Дальше буде.)

було 36 случайв; разом було від Нового року 236 шкїд, з котрих всі зліквідовано і з виїмкою 4 случайв (на суму 1061 зр.), де з причини правної виплату здержано аж до порїшеня слідства судового, всі прочі виплачено. Суматих шкїд виносить разом з коштами ліквідаційними і по відтрусеню части реасекурованої квоту 26.752 зр. 37 кр. на власний рахунок.

У Львові дня 9 серпня 1896. Від Дирекції товариства взаїмних обезпечень „Дністер“.

— **Товариство взаїмного кредиту „Дністер“** числило з кінцем липня 1896 членів 371 з декларованими удїлами 406 на суму 20.300 корон. — Позичок удїлено 329 в сумі 107.575.02 корон. — Вкладок до обороту позїстає 156 на суму 85.563.79 корон. — Оборот касовий вносив 446.209.58 корон.

Прихід до 31 липня 1896:

На фонд резервовий	756—	кор.
„ удїли	14.683.76	„
„ вкладки до обороту	104.463.57	„
„ рахунок біжучий	39.215.62	„
„ позички на скрипти-зворот	13.128.64	„
„ „ „ векслї	2.596.82	„
„ побрапі відсотки	5.264.19	„
„ кошти адміністрації	462.63	„
З шадницї почтової	42.533.60	„
Разом	223.104.79	кор.

Розхід до 31 липня 1896:

На фонд резервовий	12—	кор.
„ удїли	560—	„
„ вкладки до обороту звернено	18.899.78	„
„ позички на скрипти	95.195.02	„
„ „ „ векслї	12.380—	„
„ кошти адміністрації	1.014.27	„
„ проценти	11.791.84	„
„ кошти заснованя	200.30	„
„ рахунок біжучий	48.633.26	„
До шадницї почтової	43.245.72	„
Готївка	1.172.60	„
Разом	223.104.79	кор.

— З позичок припало до заплаченя до кінця липня 265 рат, з котрих звернено 256 рат в сумі 15.725 корон 46 сотників, а залагає решта у 9 довѣжників в сумі 513 корон 34 сот., котрих о заплату упїмнено. — Пригадуючи, що Товариство наше приймає вкладки до обороту до опроцентованя на 5 проц., просимо о дальшї складки, особливо припоручаємо наше Товариство до льокования фондів церковних і капїталів братств церковних звертаючи увагу на найліпшї гарантії при удїлюваню позичок.

У Львові дня 6 серпня 1896. Від Дирекції Товариства взаїмного кредиту „Дністер“.

Торг збіжєвий.

Львів дня 11 серпня: Пшениця 6.50 до 7.— зр.; жито 4.90 до 5.10; ячмінь броварний 5.— до 5.10; ячмінь пашний — до — овес 5.— до 5.30; ріпак 8.50 до 8.75; горох — до —; вика 4.— до 4.50; насїне льняне — до —; сїмя конопельне — до —; бїб — до —; бобик 4.— до 4.25; гречка — до —; конюшина червопа галицка — до —; шведска — до —; біла — до —; тимотка — до —; ганїж — до —; кукуруза стара — до —; нова 0.— до 0.—; хміль 30.— до 40.—

ТЕЛЕГРАМИ.

Бїлград 12 серпня. Wien. Ztg. оголосила розпорядженє міністерства справ внутрішних, котрим установляє ся два староства в Галичині а іменно в Подгужу і Стрижові.

Бїлград 12 серпня. Король не хотїв прийняти депутатїй радників, але прийав пяткох з єї членів окремо, межи ними і Пашича, котрому сказав, що сам займає ся справою конституції, котра з початком слїдуєчого року буде залагоджена.

За редакцїєю відповїдає: Адам Креховецкий.

торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЕРА у Львові.

Бюро дневників і оголошень
Л. ПЛЬОНА

у Львові

улиця Кароля Людвика ч. 9.

приймає

абонамент на всі дневники
по цінах оригінальних.

Інсерати

„оповіщення приватні“), як для „Народної Часописи“ так також для „Газети Львівської“ приймає лиш „Бюро дневників“ ЛЮДВИКА ПЛЬОНА, при улиці Кароля Людвика ч. 9, де також знаходиться місцева тих газет.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕННЯ

до всіх дневників

по цінах оригінальних.

До

Народної Часописи, Газети Львівської, і Przeglądu
може лиш се бюро анонси приймати.

С. Кельсен у Відни

поручає:

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненем. — Збірники на воду. — Комплетні урядження купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури лянні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для Галичини і Буковини

ГЕРМАН ГАМЕЛЬ у Львові Пасаж Гавсмана ч. 8

На заждане висилає ся катальогі.

Апарати фотографічні

Прибори для фотографів так фахових як аматорів

Репродукції найкрасших образів і діл штуки, рами, листви до рам, і т. п. предмети продає найдешевше найбільший фабричний склад апаратів і приборів фотографічних.

Львів, **ЛЮДВИК ФАЙГЛЬ** Пасаж Гавсмана 8.